

ИСТИҚЛОЛИНГ АБАДИЙ, ВАТАН!

Гурур

ЎЗБЕК САМОЛЁТИНИНГ НАМОЙИШИ

Германияда авиакосмик саноати соҳасига бағишланган "ИЛА-2000" деб номланган, Европанинг энг йирик халқаро кўргазмаси ўтказилди. Кўргазма, одатдагидай Берлиннинг халқаро аэропорти — Шёнефельда бўлиб ўтди.

Жаҳоннинг 38 та давлатидан келган 980 турли компаниялар ўзларининг авиасозлик соҳасида энг янги ихтироларини намойиш қилдилар.

Бундай кенг миқёсдаги тадбирда ўзбек авиасозлари биринчи марта мустақил қатнашдилар. Авикўргазмада мутахассислар ва томошабинлар диққатига Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси заводининг "ИЛ-114-100" самолёти намойиш қилинди.

Кўргазманинг расмий очилиш маросимида сўзга чиққан Берлин бургомистри Э.Диеген Ўзбекистон Республикасининг ушбу кўргазмасидаги иштирокига алоҳида эътибор берди ва бундай авиациядан ўзбекистонлик ва европалик авиасозлар ўртасидаги ҳамкорликни ривожлантириш йўлида кўприк сифатида хизмат қилишига ишонч билдирди.

"ИЛА-2000" авиакўргазмаси доирасида "Ўзбекистон: авиасозлик соҳасида халқаро ҳамкорлик имкониятлари" деб номланган конференция бўлиб ўтди.

"ИЛА-2000" кўргазмаси доирасида янги минг йиллик бошлангани шарафига авиакосмик шоу ўтказилди. Бунда "ИЛ-114-100" самолётининг учиб имкониятлари намойиш қилинди. Авиация соҳасидаги мутахассислар ўзбек авиасозлари тайёрасининг тузилиш жиҳатидан соддалиги билан фарқ қилишини, уни жаҳон андозлари талабларига жавоб бера олишини ва кичик аэродромлар шароитида бетонли ёки оддий учиб-қўчиш йўлакларидан хорижий ўқув самолётларидан қолшмай фойдаланишни яққол кўришди.

"ЖАҲОН" АА

Менинг фикрим

«ҲЕЧ КИМГА БЕРМАЙМИЗ СЕНИ, ЎЗБЕКИСТОН!»

Кун кеча Юрбощимизнинг "Фидокор" газетаси мухбири саволларига жавобларини ЭҒР қизиқиш билан ўқиб чиқдим. Президентимизнинг ЭКОга аҳоли давлатлар раҳбарлари учрашувида қайтагиб, самолётда омавий аҳборот вазирлари вакиллари билан интервьюсини телевидение орқали қизиқиб кузатдим.

Айниқса, Президентимизнинг "Одамларимиз дилидаги мана шундай эзгу туйғулардан, иймон-этиқод сари тобдй интилишлардан айрим қаралли кучлар ўз мақсади йўлида фойдаланишга уринаётгани бежиз эмас", — дея таъкидлаганликларни қўлимга қалам олиб, кўнглимдаги гапларни қозога туширишга тўртки бўлди.

Юртимизда эришилган ҳар бир ютуқдан барча қатори жуда-жуда қувонаман, шундай тарихи бой халқ фарзанди бўлганимдан фахрланаман.

Биз ёшлар, аввало, юртимиз хавфсизлигини ва барқарорлигини таъминлаш — барчамизнинг кундалик ишимиз эканлигини англашимиз ва унутмаслигимиз зарур. Бу ўз-ўзидан бўлмайди. Биз, энг аввало, Ватанимизни, эътиқодимизнинг бутунлиги, эл-юртда салодқатимиз, душманларимиз, ҳис-туйғуларимиз, меҳр-муҳаббатимиз билан ҳимоя қиламиз. Инсон ҳаётини таҳлил этгани, аждодларининг буюк ишларини тўлароқ анг-лаб боргани сари юрак-юрагида ўз Ватанини ҳам тегинароқ англай бошлайди. Демок-чимапки, биз юртимизни сўзимиз билан, фикрларимиз билан, ҳис-туйғуларимиз билан ҳам ҳимоя қила олишимиз зарур.

Халқимизнинг қадимий нақли бор, душмандан ҳам, дўстлардан ҳам кўрқиб кетармас. Улар нари борса хина-нат қилиши мумкин. Билъакс, бефарқлардан кўрқиб зарур, чунки уларнинг индамаслиги, жимгина розилиги туйғайди жаҳондаги барча қотилликлар ва хийнатлар содир этилади.

"Жаҳолатга қарши маърифат", Президентимиз ўртага ташлаган шior бу. Дарвоқе, маърифатнинг ўзини қандай тушунамиз? Низомиддин Мулла Ҳасан "Илми ахлоқ"

китобида шундай ёзади: "Маърифат уч наъвидур: этиқод маърифати, ҳуш ахлоқ маърифати, илм маърифати". Ана шу уч наъв (тур) йиғиндисидан камил маърифат шаклланади. Демакки, жаҳолатга қарши кўр-кўронлик билан эмас, балки маърифат, аникроғи, камил маърифат билан курашмоқ лозим.

Кўриниб турибдики, маърифат таълим-тарбия муассасалари, жамоат ташкилотлари, маҳалла, ота-оналарнинг саъй-ҳаракати натижасида шаклланади. Мазкур бўйичдан биттасининг лоқайдлиги ҳам ўша қомилликка заҳа етказадди. Заҳа етган жой эса тез фасод боғлайди. Бинобарин, бу бўғинларнинг барчаси жаҳолатга қарши курашда ўз масъуллигини сезиши ке-

рақ, саъй-ҳаракатларини ўзаро мувофиқлаштиргани маъқул.

Биз ёшларимиз, талабаларимиз тафаккуридаги бўшлиқни илму маърифат билан, юртга, халққа, мустақилликка муҳаббат туйғуси билан тўлдиришимиз керак. Бу иш бир кунлик эмас, кундалик вазифамиз ҳисобланади. Айниқса, бу борада биз ёшларнинг вазифаси ўзимизни ҳар томонлама жамиятга фойда келтирадиган инсон сифатида тайёрлашга ҳаракат қилишдан иборатдир.

Моддий қийинчиликлар оғир синов бўлса-да, уни меҳнат ва сабр-тоқат билан енгиш мумкин, албатта. Бу ҳар бир ота-она, ўқувчи, мураббий, маҳалла оқсоқоли ва фаоли қалбида сунмас

маъшъл каби ёниб, ёш авлод учун аниқ ва тушунарли бўлиши керак. Шундагина тинчлик ва барқарорлик, эзгу мақсадлар ва буюк келажакка эришиш мумкин бўлади.

Биз ёшлар осейишталлики таъминлаш учун айрим ақидлар параст оқимлар ҳаракатлари олдини олиш борасида қатъий қарорга келишимиз лозим. Токи уллар халқимиз осейишталлигига раҳна сола олмаганилар.

Исломушунос олимларимиз ва диний уламоларимизнинг таъкидлашларича, бизлар минг йиллар давомида Имом Аъзам маъзабида бўлиб кел-моқдамиз. Шу таълимот билан эътиқодланамиз. Шу таълимотта бутун ота-боболаримиз амал қилиб келганлар, ҳеч кам бўлмаганлар. Бизлар

ендиликда қайси эътиқод-у, андиша билан шу йўлимизни ташлаб, бошқа йўлга ўтар эканми? Бу Наҳмиддин Кубродек валийларин, Баҳоуддин Нақшбанддек буюк зотларни, Хожа Аҳрор Валийдек улуг зотларни, Хожа Аҳмад Яссавийдек алломаларининг руҳи-покларини ранжитиш бўлмайдики? Бу ўта кетган беандишлик, эътиқодсизлик ва жаҳолат эмасми?

Диний ақиданарастлик ҳаракатларига қарши курашнинг фақат ҳуқуқий муҳофаза этувчи идоралар ходимлари зиммасига юклаб қўйиб бўл-кин эмас. Бундай ҳаракатларнинг олдини олиш учун фақат раҳбарларнинг фаол ҳаракати камлик қилади. Ёшларнинг вазифаси қабих ниятли кишиларга қарши барча соф

виждонли одамларни қўллаб-қувватлаш, уларга яқиндан ёрдам бериш деб биламан.

Менимча, ёшларимиз ҳам чуқур ўйлаб, фикр қиладиган пайт етди. Атрофда бир назар ташланг, биз ёшларни етук инсон бўлишимиз учун қанчалик саъй-ҳаракатлар қилин-моқда, имкониятлар яратиб берилмоқда. Ёшлар билим олишлари учун замонавий ускуналар ва техник воситалар билан жиҳозланган янги-янги касб-хунар коллежлари, академик лицейлар барпо этилмоқда, улар хорижий мамлакатларнинг кўзга кўринган университетларида тахсил олишлари учун кенг йўл очиб берилмоқда.

Келинлар, ана шу барқарорлик ва осейишталлигимизнинг доимийлигини бир тан, бир жон бўлиб сақлайлик!

Ҳолида ҚОМИЛОВА,
Тошкент Молия институтини ўқитувчиси

«Универсиада — 2000»

Келажак олдида масъуллик

“Т Е Н Н И С — МЕНИНГ ҲАЁТИМ”

Фирюза ХОЛИҚОВА

Яқиндагина Наманганда бўлиб ўтган "Универсиада-2000" мусобақаларида талаба ёшларимиз спортнинг барча турлари бўйича ўз иқтидорларини синаб кўрдилар.

Бугунги суҳбатдошимиз "Универсиада-2000" мусобақасининг ғолиблиридан бири — Александр Мальцев.

— Нега айнан теннис билан шуғулланасиз?

— Теннис оламига тўққиз ёшимдан кириб келдим. Кунлардан бир кун дўстларим "Динамо" стадионидан теннис гуруҳи очилганини ва унга ёзилишни таклиф қилишди. Бу борада мен омадимни синаб кўрмоқчи бўлдим. Биринчи кунларданок машғулотлар менга жуда ёқди.

— "Универсиада-2000"даги таассуротларингиз?

— "Универсиада-2000" мусобақаси менга жуда ёқди. Ҳамма нарса юқори даража-

да ташкиллаштирилди. Ўзбекистоннинг турли жойларидан келган ёш спортчи талабалар билан танишдим. Дўстлар орттирдим.

— Мусобақада ғолиб бўлишингизни олдиндан сезганмисиз?

— Албатта, менга биринчи ўринни олиш топширилган ва мен бунга эришдим. Мураббийим ва дўстларим ишончини оқладим.

— Сизни ғолиб деб эълон қилишди, шунда сиз...

— Худди туш кўраётгандек эдим. Совгага "Тико" автомобили берилганда-ку...

— Спортнинг яна қайси турлари сизга ёқди?

— Теннисдан ташқари менга баскетбол, футбол ёқди.

— Келгусидаги режаларингиз?

— Айни вақтда мен ҳар йили ўтказилиб туриладиган "Президент Кубоги"га тайёр-

АБИТУРИЕНТНИ НИМАЛАР КУТЯПТИ?

Ҳадемай ёзнинг чилласи билан абитуриентлик палласи бошланади. Шу мақсадда яқиндагина Вазирлар Маҳкамасининг "2000-2001 ўқув йилида Ўзбекистон Республикасининг олий таълим муассасаларига қабул тўғрисида"ги қарори қабул қилинди. Ундан кўзланган асосий мақсад эса Кадрлар тайёрлаш Миллий дастурида белгиланган вазифаларни амалга ошириш, умумтаълим мактаблари, академик лицей ва касб-хунар коллежларини етук педагог кадрлар билан таъминлаш, таълим хизматлари бозорини такомиллаштириш ва республика иқтисодиётининг олий маълумотли мутахассисларга бўлган эътиёжини қондириш ҳамда олий таълим муассасаларига иқтидорли ва қобилиятли ёшларни танлаб олишдир.

Ушбу қарорни шарҳлаб беришни Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги, олий ўқув юртлири бош бошқармаси бошлиги Бори РАҲИМОВдан илтимос қилдик.

— Ушбу қарор бу йил эзгу орзуларда бўлган абитуриентлар учун нима беради?

— Бизнинг мамлакатимизда кўшни ҳамдўстлик давлатларида жорий этилмаган, жаҳон андозларига мос таълим тизими, — академик лицей ва касб-хунар коллежлари мавжуд. Демакки, болаларимизга, айниқса иқтидорли ёшларимизга керагидан ортик имкониятлар яратилган.

Агарда кун кеча қабул қилинган Вазирлар Маҳкамасининг 2000-2001 ўқув йилида Ўзбекистон Республикаси-

нинг олий таълим муассасаларига қабул тўғрисидаги қарорининг мазмун-моҳиятига назар ташлайдиган бўлсак, у ўзининг жуда зарурлиги, кўп ёқлама имтиёзлари ва қулайликлари билан ажралиб туради.

1999-2000 ўқув йилида бакалаврлар бўйича қабул квотаси 43653 тани ташкил этган бўлса, 2000-2001 ўқув йилида кўшимча 5847 та жой ажратилиб, 49500 тага етказилди. Шу жумладан ўтган ўқув йилида абитуриентларнинг 21839 нафари давлат грантлари, 21814 нафари тўлов-контракт асосида қабул қилинган эди. Бу йил эса бу сонларга ҳам ўзгартириш киритилиб, давлат грантлари 19800, тўлов-контракт эса 29700 қилиб белгиланди.

йўл орқали олий таълим муассасаларининг мустақиллигини ошириш, қолаверса олий таълим тизимининг моддий техника базаларини қулайлаштириш. Ҳозир васийлик ва кузатув кенгашларининг лойиҳаси тайёр. Кимдир бир институтга ёрдам бермоқчи, кимдир васийлик қилмоқчи. Бунчи тартибга солиш зарур. Чунки биз ҳуқуқий давлат курашмиз. Ўз-ўзидан жаҳон андозларига мослашиш дари келди.

— Таълим кредитлари қилларга берилди?

— Истаимизми, йўқми, баъзида иқтидорли талабалар контракт-тўлов асосида ўқишларига тўғри келади. Шундай пайлар ҳам бўладики, моддий ётишмовчилик сабаб талаба ўқишини давом эттиролмайдди. Ана шундайларга имтиёз яратилиш мақсадида 2001-2002 ўқув йилидан бошлаб, талабаларга ўқитишнинг тўлов-контракт шакли учун таълим кредитлари берилди.

— Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги абитуриентлар учун қандай қулайликлар яратяпти?

Ушбу билан босаётган қадамларингиз омадли келсин, ўзбекистон авлодлари!

— Уқишга кириварчи учун ҳар йили қабул комиссиялари ишлаб турибди. Аввало ҳар бир ўқишга кирувчи жорий этилган янги қоидалар билан таништирилади. Олий ўқув юртлиридаги йўналишлар ҳақида изох берилиб, шу билан бирга уллар қайси қорхоналарда ишлай олиш ҳақидаги қўшимча маълумотлардан хабардор этилади.

Бундан ташқари абитуриентлар учун қўшимча консултациялар ўтилади. Умуман вазирлик умид билан ҳужжат топширган барча ёшларни талаба бўлишининг истаб, бор имкониятларни яратиб ҳаракат қилаяпти.

Лайло КАРИМОВА,
"Туркистон" мухбири

«ЎЗБЕКИСТОН - ВАТАНИМ МАНИМ!»

Шодиёна

ТАЛАБАЛАР ТАҚДИРЛАНГАН КУН

Бугун ёшларимизнинг имконияти катта. Улар ҳар соҳада изланиб, ҳаракат қилиб, қўлаган мақсадларига эришишмоқда.

Тошкент Давлат Техника университетига ўтказилган катта байрам дастури бошқа тadbирлардан анча фарқ қилади. Унда шижоатли, адабиётни, санъатни, спортни севган талабалар тантанали тақдирланди.

Техника университети талабаларининг эришган муваффақияти таҳсинга лойиқ. Санъат соҳасида ўтказилган "Ниҳол" талабалар фестивалида университетнинг "Муҳандис" театр студияси республикада биринчи ўринни эгаллади. Олий ўқув юрти ўртасида ўтказилиши аънавий бўлиб қолган "Қувноқлар ва зукколар" мусобақасида ҳам институт жамоаси фахрли ўринларни эгаллаб келади.

Яқинда "Универсиада-2000" талабалар мусобақасига ҳам яқун ясалди. Бунда университет талабалари ўзларининг кўп нарсага қодирлигини кўрсатиб, катта муваффақиятга эришди. Жумладан, Максими Чубукин, Тимофей Слученков, Сергей Козлов, Гулнара Нурматовалар университет шаънини ҳимоя қилишди. Уларга университетнинг эсадали совғалари топширилди.

Алишер ҲАМИДОВ,
"Туркистон" мухбири

"Туркистон"га мактуб

КАСБСИЗ ҚИЗЛАР

Биз бу йил Каттақўрғон туман, Пайшанба шаҳарчасидаги хунар лицейини битиряпмиз

Уч йил умримиз шу ерда ўтди. Янги дўстлар орттирдик, ўқидик, билдим олдик, аммо бир хунар ўрғана олмадик. Елғон эмас, ўқитувчимиз Латофат опа фақат бир-икки марта кўйлак тикишни кўрсатди, холос. Лицейда 5 та гуруҳда бизга ўхшаган қизлар чеварликини ўрганиш учун ўқишга киришган. Афсуски, ишлайдиган бирорта ҳам замонавий тикув машинаси йўқ.

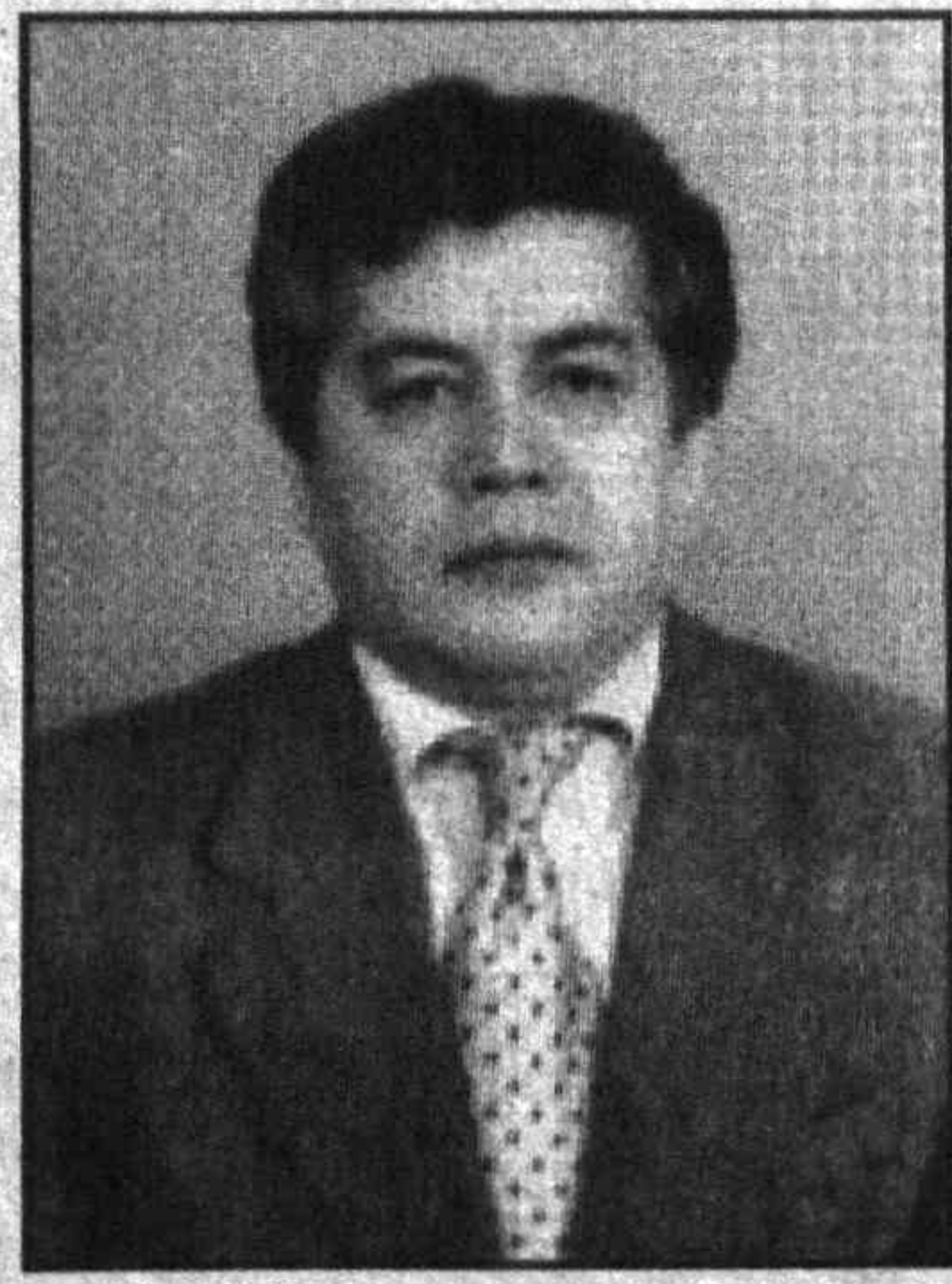
Тенгдошларимиз ҳозирги кунда чет элларга ўқишга бормоқда. Бизлар эса уч йилда оддий бир касбини эгаллай олма-

дик. Гуруҳимиздаги талабалардан 10 нафари бир йилдан буён дарсларга қатнашмайди, ҳисоб.

Учинчи курсда сентябрь-октябрь ҳамда апрель ойидан бошлаб амалиётга чиқдик. Уйга жавоб берилди. Хоҳлаган ишингни қил, лекин ойда миғ мўлдан тўлаб турсаларинг бўлди, дейилди. Хуллас, пулимизга эмас, бекорчи ўтган вақтимизга ачинамиз.

76-гуруҳ қизлари номидан
С. АХМЕДОВА,
Г. БОЗОРОВА

Хуршид ДАВРОН,
Ўзбекистон Халқ шоири

АЖДОДЛАР ИБРАТИ

Тарихда шундай шахслар борки, уларнинг инсоният хотирасида мангу муҳрланган фаолияти абадий яшовчи ва ҳаракат қилувчи ҳодисалар туркумига мансуб бўлади. Соҳибқирон бобомиз Амир Темур ҳам мангуликка дахлдор шахслар сирасига кирди. Неча асрлар ўтмасин, унинг даҳоси ва ўлмас хотираси халқимиз юрагида бирдек яшаб келмоқда.

Амир Темурнинг тарихимизда тугган ўрнини англашимизга, унга бўлган сўнмас муҳаббатимизга фақат бир фазилат сабаб: баҳодир ва донишманд бобокалонимизнинг бизга таъсирида руҳимизни озод ва соғлом қилувчи зўр қудрат мавжуд. Соҳибқирон Амир Темур шахсияти ва фаолиятида ҳамisha миллат келажига хизмат қилувчи мана шундай маънавий қудратни кўрамиз. Бу қудрат Миллий Истиклолдир. Бу қудратнинг номи Озодликдир!

набираларининг тарбиясини ҳам бир лаҳза бўлса-да, ўз назаридан қочирмади. Улуғ ҳукмдор ўз ўғиллари ва набираларидан энг аввал жангу жадал машаққатларига чидам беришга қодир куч-қувват ва жасорат, шунингдек, салтанатни сафидан муносиб ўрин олган Хожа Баҳоуддин Нақшбанд, Хожа Убайдуллоҳ Аҳрор, Алишер Навоий, Абдурахмон Жомий, Мирзо Бобур, Камолиддин Беҳзод, Мавлоно Музаффиб, Мавлоно Қозисода Румий, Мирзо Улуғбек, Ғиёсийдин Жамшид, Али Қушчи, Давлатшоҳ Самарқандий, Лутфий сингари мутафаккирлар иждодининг уйғониш даври бўлди.

Амир Темур улуғ давлат арбоби ва салоҳиятли саркарда бўлиш билан бир қаторда кейинги авлодларга ибрат бўладиган даражада турли соҳаларга қизикқан, кўп соҳаларда муваффақиятларга эришган комил инсон эди. Рус тарихчиларидан бири ёзганидек, "Темурнинг юрагида ҳақли равишда айтиш мумкинки, илмга, ақли-урфонга бўлган илоҳий ҳурмат ва самимий эътибор бор эди".

Доимий равишда маънавий комилликка интилган Соҳибқирон бобомиз ўз фарзанду набираларини ҳам шундай юксак руҳий жараёнда бўлишларини истатаган.

Хазрат Соҳибқирондан мерос қолган сабақлардан бири соғлом насл ва комил инсон билан боғлиқ ўғитлардир. Зеро, бобокалонимизнинг ўзи тарихчилардан бири таъкидлаганидек, "Ёшлиғидек ақлининг тинчлиги ва жасурлиги билан ажралиб туради". Ақлий тинчлик ва жасурлик — соғломлик мезони эмасми?!

Муаррихларнинг ёзишича, Темурбек болалик ва ёшлик чоғларидаёқ, бугунги кун тили билан айтганда, ҳарбий-спорт ўйинлари ва машғулотлари билан жиддий шугулланиб бадани ва руҳини чиниктирган. Агар жисмоний тарбияни отасига хизмат қилган махсус навбар — мураббийлардан олган бўлса, руҳоний тарбияни отасининг пири бўлиши Шайх Шамсиддин Кулол даргоҳида эгаллаган.

Болалиғидек ўзини буюк ишларга ҳозирлаган Амир Темур фарзандлари ва

қатий, тadbиркор ва ҳушёр бир киши минг-миглаб тadbирсиз, лоқайд кишилардан яхшидир". Бу хикматда бобомизнинг соғлом ва комил инсон ҳуусидаги тушунчаси, яъни етук инсоний фазилат ва хусусиятларига эга инсонгина мамлакат таянчи бўла олади, деган мушоҳадаси муҳасамлашган деб ўйлайман. Бошқа бир ўринда Соҳибқирон "қатъийлик, сабр, чидамлик, соғлиғи сергаклик, эътиёткорлик ва шижоат" соҳиб бўлган инсон ҳар қандай машаққатли ишни амалга оширишга қодир деб таъкидлайди.

Соҳибқирон бобомиз ҳарбий сафарларга фарзанду набираларини бирга олиб кетарди. Бундан кўзланган биринчи муроди — авлодлари суягини жангу жадаллар, узоқ ва машаққатли йўлларда чиниктириш бўлса, иккинчи мақсади — фарзанду набиралари ўз волидалари қўлида тарбияланса, эркак ва тангик бўлиб улғаядилар, деган фикрдан келиб чиқиб, уларни оналарининг ортиқча меҳру муҳаббатларидан асраш эди. Зеро, аслининг кўпи эзарар, мез-ғирида бўлса, фойдали эканлиги тўғрисида ўтмиш донишмандлари кўп нақл этганлар.

"Мени фарзандларим тангик бўлмасликларига керак! — дерди Амир Темур. — Тангиклик иродасизликни пайдо қилмайди. Фарзандларим эркалайдиган ер қураш майдони бўлсин. Аргумок ила қилиш уларнинг жонажон дўсти, мардик уларга устоз бўлсин!"

Мана шу ниятда жаҳонгир авлодларининг жисмоний тарбиясини итотидида энг тажрибали ва тангикли пахлавонларга ишонган бўлса, фарзандларининг руҳий дунёсига сайқ

ал беришни оқила малика — асли исми Сароймулқоним, хон авлоди бўлган, мурғакликдан ҳукмфармолик ва баҳодирликдан сабоқ олган — Бибиқонимга ишонган эди. Қолаверса, малика ҳар доим — сафардам, жангу жадалдам ва дорулсалтанатдам ҳукмдорга ҳамроҳ бўларди.

Шаҳзодаларнинг болалик чоғларидан бошлаб ҳарбий юришларда, салтанатни бошқарув ишларида, қурултойлару олий мажлисларда давлат устунлари бўлиши амрлар билан тенг қатнашиш ҳуқуқига эга бўлганини бир қатор тарихий манбалар тасдиқлайди.

Биргина мисол: Хиндистон сафари муҳокама этилган қурултой ҳақидаги хикоясини Соҳибқирон бобомиз ўз тузуқларида шундай бошлайди: **"Даставвал фарзандларим ва амрларимнинг кўнгли, уй-фиқрларини билиб олиш учун ўлгафга маслаҳат солдим..."**

Мана шу ҳарбий сафар пайтида Амир Темурнинг фарзанду набиралари соғлиғига нечоғли эътибор берганини исботлайдиган бир воқеа юз беради. Ҳукмдор Қобулда турганида Сароймулқонимга тевлик билан Мирзо Улуғбекни Самарқандга олиб кетишни топширади. Бу шашининг ҳарорининг сабаби нима эди? Муаррих Ғиёсийдин Али бу ҳақда шундай ёзади: "Подшохи олам ҳарчанд уларни (малика билан шаҳзода) ўз йнларидан филжтмасликни истасалар ҳам ва нури дийдалари, жиғирпоруларидан айричиш ҳарчанд оғир бўлса ҳам, ҳақонгир ҳазратлари Хиндистоннинг иссиги амрзода Улуғбекнинг муборак сўзликларига зарар етказмаслигини, деф ҳавотирда бўлдилар... Аммо набираси ўз бобосининг қарогҳидан қанча узоқ бўлса-да, бутун вужуди ва қиёфаси йилан сафар вақтида қарогҳиди ҳукмдорнинг қўз ўнгида турди".

Муаррихнинг мана шу қисқа қайида бобо билан набира ўртасидаги шеър-муҳаббат нақадар улуғ бўлганини қоллар эъри, Амир Темур ҳақида узоқ қиллар зўр бериб оғимизга қуйилган гапларга мутлақо зид тарзда улуғ бобомизнинг инсоний қиррасини очиб кўрсатувчи ҳақиқат мавжуд.

Огоҳликка давват

ЯНГИ НИҚОБДАГИ ЁВУЗ НИЯТЛАР

Бир гуруҳ ёвуз мақсадли, ғараз ниятли юртурушларнинг раҳнамолигида, уларнинг қўтқуни ва ҳавойи ваъдаларига учиб, инсоний қиёфасини йўқотган кимсаларнинг ваҳиёна хатти-ҳаракатлари туфайли Тошкент шаҳрида ўнлаб бегуноҳ инсонларнинг жонига зомин бўлган террорчиларнинг бир гуруҳи ушланган, адолат судининг қора курсида ўтириб, ўз гуноҳларига иқроор бўлган, қилмишларига яраша жазосини олган эрса-да, уларнинг қилмишидан кўнгилларда қолган жароҳат излари ҳамон битмайди.

Ватанидан, халқидан айрилган, энди адашган ярадор бўридек увиллаб юрган, жирканч қиёфалари ва ниятлари оламга ошқор бўлган жангилар ҳали-ҳамон тирик эканликларини бот-бот эсга солиб турибди. Лекин, энг солсангиз ҳаммасининг ҳаракатлари замирида битта мақсад — дунёга эгаллик ҳирси ётганини кўрасиз.

Бугунга келиб ер юзининг бурчақларида яна "янги жаҳонгир"лар пайдо бўлмоқда.

Номлари ранг-баранг бу диний фирқаларнинг бири, энг аввало, қурол кучи билан ер юзи аҳолисини тиз-чўктириб, сўнг ўз гоёсини сингдиришни мўлжалласа, яна бири олдин гоёсини кўнгилларга сингдириб, сўнг башариятни қул қилишга чоғланмоқда.

Миллий қиёфасини йўқотган, яъни, коммунистик байналминвалчиликдан андоза олиб, "диний байналминвалчилик" шақлига кирган бу олақурок оломоннинг номи ҳам аниқ — халқро террорчилардир.

Ана шу қонқўр кучлар сафида бизнинг миллатдошларимиз ҳам борлиги ҳеч кимга сир эмас. Таржимаи ҳоллари тур-

ли жиноятлар билан "безалган", аламаздаликдан ўз халқининг, Ватанининг душманига айланган бир ҳовуч кимсаларнинг икки тоифага — аллақачон қўли қонга беланган, мия хужайраларига ҳокимият ҳирси аралаш ваҳшат туйғуси ин қўрган қаллақасарларга, уларнинг кўрсатмаси билан ўз юртдошларининг жонига қасд қилган, шу гуноҳининг жазосини ўтаётганларга ажратиш мумкин.

Шу ўринда бир хикоят ёдга тушади.

Икки кўзи кўр тиланчидан сўрадиларки:

— Аллох таолодан не тилагинг бор?

Шунда нобакор тиланчи деди:

— Ер юзидаги барча инсонлар кўзидан айрилса-ю, меннинг ёнимда ўтирса.

Уларини муқаддас Ислом динининг ҳимоячилари, деб атайдиган, аслида эса дину дийнатга аллақачон хиёнат қилиб улгурган ватанфурӯшлар ва уларнинг шериклари ҳам ўз сафларини янги маънавий ва ақлий сўқирлар билан тўлдиришни оруз қиладилар. Хали ақлининг тинмиган ёшларни

"хидоятга бошлаймиз" деган ҳавойи ваъдалар билан гангитиб, жиноятчилар қаторига қўйишга, ўзларининг гуноҳларига шерик қилишга уринадилар.

Бу тоифадагилар абадий тузалмас дард — маънавий-руҳий дардга гирифтор бўлган, уларга гап ҳайф, сўз увол.

Афсуски, ёшларимиз орасида ана шу гуноҳларнинг тузоғига илинаётганлар, ўзи чап-игани етмагандек, ўзгаларни ҳам йўлдан ураётганлар учраб турибди.

Аммо, адашишга адашиб, йўлини топа олмаётганларга, ичган қасамидан, ўз фирқадошларининг қаҳри-қасосидан қўрқибми ёки чўнтақларига тушган хоржиий пулларнинг оҳанграбосига дош беролмасдан хатарли йўлдан кетаётганлардан бир саволни сўраш жоиздир: Узингиз эргашган диний ақидапарастларнинг мақсади ва мудаоларини аниқ биласизми, бу ниятларни улар кимлардан ўзлаштиргани ва кимларнинг тажрибасини тақоррламоқчи эканидан хабардормисиз?!

Билмаган бўлсангиз билинг ва қуйидаги фикрларни мушоҳада қилиб олинг, зора кўзингиз очилса.

Узбекистон Республикаси ёшларининг "Қамолот" жағмармаси ҳамда "ЭКОСАН" халқро жағмармаси ҳамкорлигида "Ёшлар ва атроф-муҳит" мавзуида халқро учрашув бўлиб ўтди.

Халқро учрашувда вазирлик ва идоралар, дипломатик корпус ва халқро ташкилотлар, "Қамолот", "ЭКОСАН" жағмармалари, "ЭКОСАН" жағмармаси Тошкент клуби аъзолари ҳамда оммавий ахборот воситаларининг вакиллари иштирок этди.

"Қамолот" жағмармаси бошқаруви раиси, Олий Мажлис депутати Хотам Абдураимов

— Ёшлар экология масаласига ташаридан, томошабин бўлиб эмас, ичдан — курашчин фаолият билан аралаштириш керак, — деди ва бир неча тақлифларни айтди:

— алоҳида экология институти ташкил этилса ёки тиббий институти қошида экология факультети очилса;

— ҳар бир мактабда экология отрядлари тузилса. Ўқувчиларимиз, болаларимиз атроф-муҳитга, ер-сувимишга, ҳар ҳил жониворлар ҳаётига маъсۇл бўлиш-

са, чўки, табиатдан артага уларнинг ўзлари баҳраманд бўлишди.

"ЭКОСАН" халқро жағмармаси раҳбари, профессор Юсуф Шодиқметовнинг нўғи ҳам қизиқарли маълумотларга бой бўлди. Жумладан, олим Араб мамлакатларида бир тул дарахтин кўкартириб-ўстириш учун Ҳў минг доллар сарфлангани ҳақида гапирди.

Биз эса жаннатмақон, тақийи сўкса ҳам қўкартирувчи тупроғимизга ҳар йили қанча-қанча кўчат экамиз ва унинг қанчаси ўниб дарахт бўлади?

Олим турмушимизда учраб турадиган манзарани ўз қўлатуви асосида шундай ифода этди: "Йилгари қўкартириб ховли-қўчани ариқдан ташқарига қараб сулуришарди. Энди эса, ақсини, ариққа қараб сулуришарди".

Атроф-муҳитни муҳофаза қилиш борасида бундай учрашувлар самара берадими? Бу ҳақда Юсуф Шодиқметов: "Сўздан энди фаолиятга ўтайлик. Аммо, сўз ҳам жуда мўқимдир", деб айтди. Бу ўринда сўз дейилганда экология муаммоларини муҳокама қилиш назарда тутилмоқда.

Демак, бундай учрашувларнинг самараси кишиларда фикр бериши, фикрга таъсир этиши ва фикрни ўзгартиришидир.

Учрашувда сўз олган адабиётшунос олим, "Жаҳон адабиёти" журнали Бош муҳаррири Озод Шарофуддинов:

— Экология — атроф-муҳитнигина эмас, энг аввало, инсонни асраш дегани, экология муаммолари эса, инсон муаммоларидир, — дея таъкидлади. — Экология фақат ўз уйингни тоза тутиш билан тугамас экан. Экология борасида ҳам миллат миқёсида эмас, муаммоларидир. — Экология фақат ўз уйингни тоза тутиш билан тугамас экан. Экология борасида ҳам миллат миқёсида эмас, муаммоларидир. — Экология фақат ўз уйингни тоза тутиш билан тугамас экан. Экология борасида ҳам миллат миқёсида эмас, муаммоларидир. — Экология фақат ўз уйингни тоза тутиш билан тугамас экан. Экология борасида ҳам миллат миқёсида эмас, муаммоларидир.

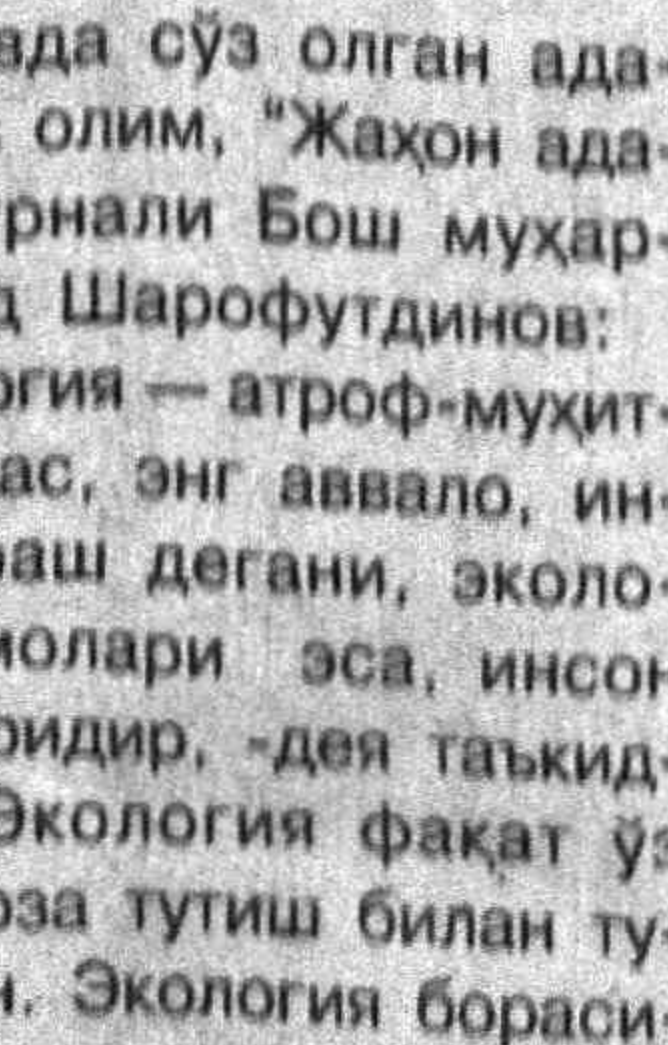
"Қамолот" ҳудуди

«ЭКОЛОГИЯ — ИНСОННИ АСРАШ ДЕГАНИДИР»

Учрашувда сўз олган адабиётшунос олим, "Жаҳон адабиёти" журнали Бош муҳаррири Озод Шарофуддинов:

— Экология — атроф-муҳитнигина эмас, энг аввало, инсонни асраш дегани, экология муаммолари эса, инсон муаммоларидир, — дея таъкидлади. — Экология фақат ўз уйингни тоза тутиш билан тугамас экан. Экология борасида ҳам миллат миқёсида эмас, муаммоларидир. — Экология фақат ўз уйингни тоза тутиш билан тугамас экан. Экология борасида ҳам миллат миқёсида эмас, муаммоларидир. — Экология фақат ўз уйингни тоза тутиш билан тугамас экан. Экология борасида ҳам миллат миқёсида эмас, муаммоларидир.

фақат ўзимизнинг ҳовлимиз миқёсида уйлашимиз бизга катта панд бермоқда... Мамлакатимизнинг мавжуд экологик аҳоли ҳақида яққол тасаввур берувчи "Экологик харита"ни тузишимиз лозим. Кунончак олим ўз фикрини давом эттириб:

Содиқ СУЛТОН

Ёшлик баҳллари

Дилдаги гаплар

БОЛАНГИЗ ГАЗЕТА ЎҚИЙДИМИ?

Фарзандларимиз, орти- миздан келадиган авлод- нинг эртаси ҳақида қайгур- масак, бугун уларнинг дун- ёқараши, хатти-ҳаракати бизни қизиқтирмас, эр- тамиз ҳақида, келажак тўғрисида, керак бўлса, миллатнинг кейинги шон- шавкати ҳусусида гап бўли- ши мумкин эмас.

Бугун боламиз нима қиляпти? Қандай китоб ўқияпти, китоб ўқияптими ўзи, унинг камолотиға хиз- мат қиладиган, гурурини қўзғайдиган китоблар бор- ми? Болаларимиз ТВдаги сериаллар, видеофильм- лар ичига сингиб кетмаеп- тимми? Ўша китобларни ёзган ёзувчи акаларимиз ёки сериал ва видео уста- лари ўз фарзандларига ўзлари яратган ижод маҳ- сулини, шу сени комил ин- сон бўлиб етишувинга хиз- мат қилади, шуни ўрган, юрагинга жойла, деб виж- донлари оғримай тавсия қила оладиларми? Ҳозир болалар адабиёти деганда маъноси саёз мисралар- ни "шеър" қилиб, Эшмат- ни Тошматга, Алини Вали- га кофия этиб, майда-чуй- да мавзуларга ўралашиб, болаликни синдиришга

хизмат қиладиган акалари- мизнинг ижодидан нима- лар оламиз?.. Айримлари- миз болалар катта мавзу-

қачон катта, кичик деган мавзу бўлмаслиги керак. Болаликка тавсия этилган ноҷор адабиёт келажакнинг

қурасини шўро тузуми ус- талик билан жиловлаб ол- ган эди. Бунда мактаб дар- сликлари қаторида бола-

эди) қизга ҳаммамиз хат ёзардик. Қоғоздан оқ тур- налар ясаб жўнатардик. Албатта, шўро болалар мат- буоти бунда муҳим аҳамия- т касб этади. Устидан сам- олёт дори сепиб ўтган, жигари эзилиб хасталан- ган болалар Темурчилар клубига аъзо бўлишни ис- таб, юқоридаги нашрлар- га мактуб ёзардик. Шўро болалар адабиётининг бе- адад нусхадаги нашрлари синфхоналарда ҳар бир ўқувчи қалбини ўз гоёси билан ишғол қиларди. Мамлакат болалари ёппа- сига темир-терсақ тўплар- ди, ёппасига капитализмга қарши қаҳр-ғазабини из- ҳор этарди, ёппасига... ҳамма нарса ёппасига эди.

Бугун шу нарсани жид- дий ўйлашимиз керак — эзгу-мақсадларимиз йўли- да ўғил-қизларимизга давр руҳи, истиқлол моҳи- яти, ён-атрофда нималар бўляпти, бизнинг қадим илдиларимиз, боболари- миз шавкати, миллатимиз ор-номуси, ҳозирги сийё- сатимиз, эртаси гуллаб- яшнаши учун нима қили- шимиз зарурлиги ҳусуси- да дадил ва ўтли сўзлар айтишимиз пайти аллақ- чоң етди.

Кўчқор НОРҚОБИЛ

ларни кўтаришга ожизлик қилади, деб ўйлаймиз-да, ўзимизнинг истеъдодсиз- лигимизни яшираемиз, шу боис муқаймоқ, хўрозқанд каби қаердаги нарсалар- ни ижод қилиш билан ово- рамиз. Мамлакатимизда болаларимиз учун бармоқ билан санарли, ижодини ўқиса арзийдиган ижод- корлар бор. Адабиётда ҳеч

қаддини буқади, майиш- тиради, ногирон қилиб ташлайди. Мен бу ўринда ана шундай китобларни келтириб, уларни шарҳ- лаш ниятим йўқ. Лекин, юқоридаги фикрларим бор ҳақиқат эканлиги кўпчили- гимизга аён.

Яна бир гапни алам би- лан айтмай иложим йўқ. Бизнинг болалигимиз маф-

лар нашрларининг хизма- ти беқиёс бўлган. Ўша пайтларда болалар на- шрлари миллионлаб нус- хада чоп этилган. Ҳар бир ўқувчи ўз нашини қўлга оларди, ўқирди. Эсингизда бўлса, Нағасани ва Хиро- симада портлаган бомба таъсирида ногирон бўлиб қолган Саманта Смит деган

Яна ҳаёт жумбоқлари ҳақида фикр юритишда давом этамиз. Яна ўз-ўзимизга савол берамиз: Нега мен ҳаммиса ҳақман? Келинг, бугун навбатни ўз дўстини алдаган йигитга берамиз. Албатта, унинг ҳам ўз ҳақиқатлари бўлиши табиий, ахир. Шундай экан, биз ҳам уни ҳақ деб санайлик-да, дилдаги гапларга қулоқ тутайлик...

«Нега мен ҳақман? Қизиқ, ўйлаб кўрмаган эканман. Тўғриси, кўпинча одамлар, нега у ноҳақлик қилади, деб бошини қотиради. Аслида мана шу саволни модага айлантиса бўлар экан. Ҳа, гап кечаги воқеа ҳақида. Дўстим Анвар билан уришиб қолдик. Аслида бунга ҳам ўзи айбдор. Келинг, воқеани бо- шидан эслаб кўрайлик: Бир куни у қишлоқ- дошларидан бири ўқини битириб Тошкент- да қолмоқчи бўлаётгани, унинг паспортини шаҳарга доимийга рўйхатга қўйиш керакли- ги ҳақида гапириб қолди. Ўзи танишлар ёр- дамида "паспорт столи" билан гаплашиб

Мен аҳмоқ ишондим, Анвардан паспорт- ни, қолган пулни ҳам олиб келиб бердим. Унга озгина мақтандим ҳам. Уч-тўрт кун ўтган- дан кейин хабар олсам... «Халоскорнинг уят- пуятдан асло хабари йўқлигини шу сафар билдим.

— Ошна, уэр энди, болаларга берсам қал- баки "печать" босиб қўйишибди, буни энди олиб бериб бергину, куёнинг расмини чи- вор. То ишкали чикқунча билмайди. Унгача ким бор—ким йўқ. Мабодо бирон гап бўлса, тухмат деб туриб олсан...

Бу гапни эшитгандан кейин ўласанми— қоласанми? Ичимдан бир нарса узилиб тушгандай бўлди. Ўйга шалпайиб қайтдим. Қани шу пай- тда иложи бўлсаю, сенинг устин- гдан қулганларни боғлаб савала- санг.

Ишнинг қўзилаётганлигидан Анвар аста-секин шубҳалана бош- лади. Мен эса тўғриси йитишга журбат қилолмас эдим, ҳар сафар ҳар хил баҳоналар билан кунни ўтказавер- дим. Охири шу нарсасга кўникиб қол- дим шекилли, ёлгонларим ўзимга ҳам ҳақиқат бўлиб туюладиган бўлиб қол- ди.

Йўқ, ҳамма нарсанинг чегараси бор-да. Бир куни Анвар шу қадар изимга тушдики, мен бугун сен қаерга борсанг ўша ерга бораман, ё пас- портни, ё уни олган одамни топма- гунигча сендан айрилмайман, деб ту- риб олди. Аввалгига у-бу баҳона қилиб кўрдим, бўлмади. Охири шартта чи- қариб бердим. Ёнимдан пул қўшиб қилдирдим, шуни сўрай олмай юр- удим, бунча тикирил қилсан, деб ба- кирдим ҳам. Қўрқоқ олдин мушт кўта- рар, дейишадик-ку. Анвар баттар туюқ- ди. Иккаламиз сўқишигача бориб аж- радик. Шу-шу кўрганим йўқ...

Бошқа нима ҳам қилишим мумкин. Ҳаёт шу-да. Мени кимдир алдаса, мен ҳам кимнидир алдайман. Бошқа чора йўқ. Аммо шу ишни ўртоғимга қилиб яхши қилмадим-ми, деб баъзан ўйла- ниб қоламан. Лекин, нима қилай? Агар тўғриси йитсам, у менга тўғрилай бер, деб туриб олиши тайин. Мен ҳам бориб анави милиционерга шу гап- ни айтиб десам, унинг қўлидан ҳар нарса келади, тухмат қиляпти, деб қаматиб юборишдан ҳам қайтмайди. Бошқа паспорт олиб берай, десам анча- мунча пул керак. Қолаверса, шундоғам қанча пулни бошига ет- дим. Хуллас, энди ўзидан кўрсин. Бу унинг, балки ўша паспорт эгаси бўлган қишлоқдошнинг иши юриш- маётганидан, асли. Менинг айбим унга ёрдам берман деб ҳаракат қил- ганимми?

Тўғри, ўшанда ишончим комил бўлмаган ишни бўнимга олиб бекор қилганман. Ахир, у мендан илтимос қилган, ё қилмасанг бўлмайди, деб ёпишиб олгани йўқ эди-ку. Анвардан эса илтимос қилишган. Демак, бу ишқалининг бир четиде барибир бор эканман- да. Эҳ, бошидан қўрсин ҳаммаси! Бу ҳақда яна бир ўйлаб кўрсаммикун? Аслида боши- дан тўғриси йитмай хато қилган эканман. Ўшанда ошонроқ кутулардим: Мана энди шунчаликка бориб етди. Ким билди, сир ҳам- мага маълум бўлиб қолмасдан тўғриси йит- масам эртага яна бир болалар...

Йўқ-йўқ, шунчасиям, етар, обрўйинг борида этагингни ёп, деб бекорга айтишмаган, ахир. Яхшиси ҳозирча ўзинг ҳам ўлаксангни топиб олмайсанми? Шундай дейман-у, қайда, ичим- ни ит тирнайди. Мен кимни алдайман ахир, дўстим деб ишонган Анварнимми?

— Тўғриси йитсам, вақт ўтиб борар, уйга одам кўйдиган "таниш"дан эса дарак йўқ эди. Озги куймаган бандани қаранг, яна ўша ми- лиция ошининг олдиға бордим. Бор гапни оқизмай- томизмай айтиб, энди мана шу ишга ҳам ёрдам бермаса илож йўқлигини тушу- нтиргандай бўлдим.

— Э, ошна, уй қидириб ўтирадимми,— деди у гўё ҳеч нарса бўлмагандай,— бирдан про- пискаға ҳам қўйиб бераман. Ўртоғининг олдида тилинг устун бўлади.

Нурбек ТОШНИЁЗ

«Осиё рамзи — 2000»

Санъат қандай кўринишда бўлма- син, кишини эзгу- ли сари етаклай- ди. "Осиё рамзи - 2000" биринчи халқаро либос- лар фестивали

эркин ранглари ва афсона- вий тинсоларни ўзида акс- эттирган, кўзларни қамашти- рувчи Шарқ модаси дунёга келди. Фестивалнинг асосий максуди ҳам миллий анъана- ларни замонавий мода-

Лола Бобоева, энг яхши эр- кақлар модели учун Влади- мир Содиқов, энг яхши оқшом либоси учун Махмуд Отказиёв, замонавий косто- умда миллийлиқни ўзлаш- тирган

ни учун Ольга Дятчина, энг яхши кундалик костюм учун Малика Қўзиева, Осиё ус- улби- нини замонавий қурилиш- да ишлагани учун Дина Сайфи, энг яхши пардоз учун Регина Степановалар "Туфин" компаниясининг эсдалик совғалари билан тақдирланди.

Либос санъати инсон- ларнинг нафақат қиёфаси- ни, балки қалбини гўзал- лаштиради. Бугунги кунда йшлар уларга янги назар билан қараб, миллийли- мизга янги ҳаёт бағишлаб- ган экан, бунда уларни фа- қат олқишлаш керак.

Зиёда АШУРОВА

Расмий сафар якунлари

МИНТАКАВИЙ ҲАМКОРЛИК ИСТИҚБОЛИ

Очиқ денгиз йўлларида узоқда жойлашган Ўзбекистон учун минтакавий ҳамкорлик алоҳида аҳамият касб этади. Шу сабабли мамлакатимиз 1992 йил 6 февралда Иқтисодий Ҳамкорлик Ташкилотига (ЭКО) аъзо бўлган эди. Минтакамиздаги 10 давлатни бирлаштирган бу ташкилот транспорт коммуникацияларини кенгайтириш, аъзо давлатлар ўртасида илмий-техник ва маданий ҳамкорликни мустаҳкамлаш каби масалаларни кун тартибига қўймоқда ва биргаликда ҳал этишга интилмоқда.

ЭКО га 1964 йилда асос солинган. Ўшанда Эрон, Туркия ва Покистон давлат раҳбарлари "Тараққиёт учун минтакавий ҳамкорлик" ташкилоти тузишга келишган эдилар. Кейинча- ли унинг номи "Иқтисодий ҳамкорлик ташкилоти" деб ўзгар- тирилди ва инглизча номининг бош харфларидан қисқача ЭКО деб атала бошланди. Қисқа вақт ичида тижорат, почта алоқа- лари, ҳаво, сув ва тошўйлардаги қатновлар буйича бир қатор келишувларга эришилди. 1992 йилда Ўзбекистон қатори бар- ча Марказий Осиё республикалари, Озарбайжон ва Афғонис- тон (Раёбоний ҳукумати) мазкур ташкилотга аъзо бўлди.

ЭКО га аъзо давлатлар раҳбарларининг илк учрашу- ви 1992 йилда Техрон шаҳрида бўлиб ўтган эди. Шун- дан сўнг, 1993 йили Истамбулда, 1995 йили Исломо- бодда, 1996 йили Ашхободда ва 1998 йили Алмати шаҳ- рида олий даражадаги учрашувлар ўтказилди. Утган давр мобайнида техникавий, иқтисодий, маданий ва илмий соҳалардаги доимий кўмиталарнинг бир қанча йиги- лишлари бўлиб ўтди. Уларда ташкилот фаолиятини янада самарали қилиш, ўзаро келишувларни амалга ошириш йўлла- ри муҳокама қилинди. ЭКО 1995 йилда минтақа давлатлари ўртасида транспорт алоқасини ривожлантириш 10 йиллиги- ни эълон қилган эди. Ана шу режага асосан аъзо давлатлар- ни бир-бирига боғлайдиган ўнлаб йўллар лойиҳалаштирил- ди. Аммо ҳозирча уларнинг бир қисми барпо этилмоқда. Мазкур режани тўлиқ амалга ошириш ўзаро тижорий ва ма- даний алоқалар имкониятини янада оширган бўлур эди.

ЭКО га аъзо давлатлар раҳбарларининг 6-саммити 10 июнь куни Техрон шаҳрида бўлиб ўтди. Унда Ўзбекистон Прези- денти Исроом Каримов ҳам иштирок этди. Мамлакатимиз раҳбари мазкур учрашувада сўзлаган нутқи- да ЭКО фаолиятини амалий изга кўчириш лозимлигини, аъзо давлатларнинг иқтисодий раванга, ўзаро ҳамкорлигини кен- гайтириш асосий максуд бўлиши зарурлигини таъкидлади. Бунинг учун минтақада тиңчлик ва осойишталик бўлиши зар- ур. Афғонистондаги нотинчлик, ўзаро биродарқушлик уру- ши, Тилибон ҳаракатининг диний экстремизмини экспорт қилишга уриниши барқарорликка жиддий хавф туғдирмоқ- да. Ҳозирги пайтда Афғонистон гийҳванд моделлар етишти- риш бўйича ҳам етакчи ўринда турибди. Шу сабабли ми- нтақа давлатлари диққат-эътибори Афғонистон муаммосини тиңч йўл билан тезроқ ҳал этишга қаратилиши лозим. Дав- латимиз раҳбари ЭКО фаолиятини тақомиллаштириш бўйи- ча бир қатор тақлифларни ўртага ташлади.

Саммит якунида Техрон декларацияси қабул қилинди. Уни ташкилот фаолиятининг яқин келажакка мўлжалланган ҳара- қат дастури деб аташ мумкин. Жумладан, унда транспорт ва коммуникация, тижорат ва энергетика соҳасидаги ҳамкорлик- ни устувор соҳалар деб белгилаш, қишлоқ хўжалиги, сано- ат, сайёҳлик ва бошқа соҳаларидаги алоқаларни кенгайти- риш, гийҳванд моддаларнинг ноқонуний тижоратига қарши биргаликда кураш каби йўналишлар қайд этилган.

ЭКО саммити билан бир қаторда Ўзбекистон Республика- си Президентининг Эронга амалий ташрифи ҳам бўлиб ўтди. 11 июнь куни Эрон Исроом Жумҳурияти Президенти М.Хота- мий ва ташқи ишлар вазири К.Харрозий билан бўлган музо- каралар иккала томоннинг ҳам ўзаро ҳамкорлик алоқалари- ни кенгайтиришдан манфаатдорлиги, ЭКО фаолиятини тақ- омилаштириш, Афғонистон муаммосини ҳал қилиш бора- сидаги қарарларининг яқинлигини намойён этди. Музокара- лар якунида имзоланган 7 ҳужжат икки мамлакат ўртасидаги турли соҳалардаги ҳамкорлик алоқаларини кенгайтиришга хизмат қилиши шубҳасиз.

ЭКО доирасида ва Эрон раҳбарлари билан бўлиб ўтган учрашувлар шуни кўрсатдики, ўзаро ҳамкорликнинг катта имкониятларидан хали тўла фойдаланилмаётган. Бу имкони- ятларни ишга солиш минтақа халқлари тиңчлиги ва фаро- вонлигини таъминлашнинг муҳим гаровидир.

Насриддин МУҲАММАДИЕВ

Сенинг тенгдошинг

ДИҚҚАТ! ДИҚҚАТ! ДИҚҚАТ!!!

"Туркистон" газетаси энг яхши фотосуратлар учун "СУРАТ ВА СИЙРАТ" кўрик танловини эълон қилади.

Кўрик танловининг мавзу камрови кенг. Фотосуратларда мустақил- лик манзаралари, улкан қурилиш- лар, буюқ тарихимизнинг ўлмас обидалари, давримиз кишилари, ёшлари, характерлар, портрет- лар, холатлар, гўзал табиат кўринишлари, гайриоддий воқе- алар ва бошқа турли-туман ман- заралар акс этган бўлиши мум- кин.

Конкурсда бошловчи хаваскор- лардан тортиб бир неча бор шах- сий кургазмалари ўтказилган про- фессионал фотоижодкорларга ҳам иштирок этишлари мумкин.

Конкурсга фотосуратлар ҳажми ва оқ-қора ёки рангли эканлиги- дан қатъий назар, қабул қилинади.

Фотосуратларни конвертда жўнатиш ҳам мумкин.

Фотосуратлар газета саҳифалари- да эълон қилиш, фотоижодкорлар эса мўмайгина гонорар билан тақ- дирланади.

Манзил: Матбуотчилар кўчаси, 32. "Туркистон" газетасининг "СУРАТ ВА СИЙРАТ" фотоконкурсига.

Насриддин МУҲАММАДИЕВ

Мунозара этади давом

ФИКРДАН ФИКР ТУҒИЛАДИ

Ростдан ҳам шундай. Яқинда газетангизда "Клипми, қилиқми?" сарлавхали мақолани кизиқиб ўқиб чиқдим. Сўнгра, мени ва мен каби кўп сонли газетхонларнинг истасини оқ қозоғга туширишга жазм этдим.

Кўшиқ, Ийсон туғилибдики, у билан ҳамнафас. Дунёга келган гўдак биринчи бор она алласини тинглаб улгайди. Бора-бора теварак атрофдан эшитилаётган овозлар, товушлар, қўшиқлар ҳам унинг кўнглига яқин бўлиб қолади. Ҳа, биз қўшиқсевармиз. Чунки, қўшиқсевар халқнинг фарзандларимиз. Биз қўшиқларни кўпинча магнитофон орқали қайта-қайта эшитамиз. Радио орқали қўшиқ тинглаганимизда ҳам руҳиятимиздаги ҳорғинлик аломатлари аста-секин чекина бошлайди ва беихтиёр қўшиқнинг матнига мос тасаввурлар кўз ўнгимизда гавдаланади. Қўшиқ шундай оромбахш ҳилқатки, биз унинг севрли оламига шўнғиб кетамиз. Ойнажаҳонда қўшиқ янграганда эса ҳаёлотимизнинг кўпроқ руҳий тасаввурлар эмас, балки экрандаги тасвирлар ўзига тортади. Ана шу тасвирларни "клип" деб аташ одат тусига кириб қолган. Чет эл қўшиқчи санъаткорлари ижодини клипларсиз тасаввур этиб бўлмайди. Айна дамларда мамлакатимиз санъаткорларининг қўшиқ оламида ҳам клип усули оммавийлашиб бормоқда. Хозирги кун-

да "клип" сўзи ва унинг моҳиятини тушунтиришга ҳожат йўқ. Биз ҳар куни янги-янги клип-қўшиқларни тинглаб, томоша қиламиз. Табиийки, томошабин томонидан клипларга ижобий ва салбий муносабатлар билдирилмоқда. Тўғри, клипларни тайёрлаш санъаткорлар ёки клип усталари учун ҳам осон жараён эмас. Қолаверса, беш дақиқалик қўшиққа клип тайёрлаш учун ойлаб вақт керак. Ҳа, клиплар бир неча инсоннинг машаққатли меҳнати эвазига юзага келади. Шундай экан, табиийки, томошабинлар танқидий муносабат билдириши клип усталарига галати туюлиши, маъқул келмаслиги мумкин, албатта. Бироқ томошабин ҳам дилдан кечганини айтди. Баъзи бир клипларни кўрганганимизда "Клипми, қилиқми?" деб ўйлиниб қоламиз. Сабаби — тасвирлар галати фаразлар ва аллақандай ақлга сиғдириб бўлмас хатти-ҳаракатлар кўрinishида юзага келганда.

Одатда клиплар ўсимир ва ёшларда кўпроқ қизиқиб ўйотади. Бироқ қўшиқ ва клиплар кенг томошабинлар ом-

маси учун ҳам маъқул кўринишда тайёрланса, мақсадаги мувофиқ бўлур эди.

Тўғри, ҳар кўнгила бирдек йўл топи бўлмайди. Лекин, кўнгила бирдек йўл толаётган санъаткорлар ҳам озми? Фикри ожимизча, санъат оламига энди кадам қўяётган ёш санъаткорлар ва янги-янги гуруҳлар клип ва унинг тайёрлашига кўпроқ эътибор беришлари керак.

Қадрли "Туркистон!" Келгусида ҳам юқоридagi сингари ёшларимиз маънавиятини бойитишга хизмат қиладиган долзарб мавзулардаги янги-янги мақолаларни ўқини истаб қоламиз.

Гулбахор ОРИҚХУЖАЕВА

Мунозара этади давом

"Олимпиада -2000"

"Сунги устун" хабарлари

МАТБУОТ

Ўзбекистон Миллий матбуот марказида оммавий ахборот воситаларини демократлаштириш ва қўллаб-қувватлаш ижтимоий-сиёсий жамғармасининг конференцияси бўлиб ўтди.

Кун тартибига қўйилган масалалар ҳамда жамғарма ижодий фаолияти юзасидан ҳисобот ва матбуотдаги долзарб муаммолар тўғрисида жамғарма раиси Хуршид Дўстмухаммедов маъруза қилди.

ВА ЖАМИЯТ

Газета ва журналларнинг сони кўпайиб кетаётгани муаммолар келтириб чиқараётгани ҳақида фикрлар билдирилди. Ҳўш, газета ва журналлар сонининг ортиши яхшими, ёмонми?..

Давлат Матбуот кўмитасининг раиси Рустам Шоғуломов кадрлар тайёрлаш масаласини янада яхшилаш тўғрисида гапирди.

— Наманган ва Янгийўлда қоғоз фабрикалари ишга тушса, матбуотдаги 60 фоиз қоғозни эркин таъминлашимиз мумкин... Матбуотда демократик муҳитни яратиш керакки, журналист эркин ижод қилсин, - дея таъкидлади но-тик.

Конференция сўнгида жамғарманинг янги таъриридаги Низоми қабул қилинди.

Нилуфар ДўСТБОЕВА

ҚАЙТАДАН ЛИЦЕЙ ўқувчиси бўлсам

Яқин кунлар ичида ўқувчилик билан хайрлашаман. Аммо, афсусларим бир дунё. Чунки, ҳамма вақт ўз зиммамдаги вазифарларга қўл учида қардим.

Агар қайтадан лицей ўқувчиси бўлсам, сабоқдошларимга вақтимизни дарс тайёрлаш учун эмас, дарсни ўзлаштириш учун сарфлашни таклиф қилардим. Чунки, танган ҳамма дўстларим қўлларига китоб турган булутларни ё йўлдан ўтиб кетаётган йўловчиларни томоша қилиш билан ўзларини дарс қилаётган деб ишонтиришади.

Агарда қайтадан лицей ўқувчиси бўлганимда эди, ҳатто тикилинч автобусда ҳам дарс қила олиш қобилияти сирларини ўрганиб чиқар эдим. Китобни фақатгина яхши баҳо олиш учунгина эмас, бошқача кўз билан, бошқа нигоҳ билан ўқиган бўлур эдим. Боиси бугун мен ёқтирмаган фан келажақда керак бўлиб қолиши мумкин экан.

Зулфия АХРОРОВА, лицей ўқувчиси

МАШҚДА ҚИЙИН БЎЛСА, ҲАЁТДА ОСОН БЎЛАДИ

Наманганда Фавкулдада вазиятлар вазирилик тизимидаги кутқарувчи тузилмаларнинг биринчи республика кўрик-танлови бўлиб ўтди.

Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар ва Тошкент шаҳридан келган ўн саккиз жамоа икки кун давомида голиблик учун кураш олиб борди.

Мусобақа иштирокчилари тўрт босқичда баҳслашдилар. Юқори қааватдаги ҳондонда шартли жабрланувчини кутқаришда Қашқадарё вилояти факулдада вазиятлар бошқармаси вакиллари ҳаммадан чаққон эканликларини кўрсатдилар. Кейинги босқич мусобақалари ҳам кутқарув тизими ходимларини жиддий синовдан ўтказди. 100 метр масофага тўсиқлар оша ўтиш ва темир панжарани арра билан кесишдек машаққатли шартни бажаришда Самарқанд вилояти жамоаси юқори натижага эришти.

Беллашув якунланди ва голиблар аниқланди. Унда Наманган вилояти факулдада вазиятлар бошқармаси вакиллари умумжамоа ҳисобида голиб чиқиши ва бош соврин "ДАМАС" автомобили билан тақдирландилар. Самарқанд вилояти кутқарувчилар жамоаси иккинчи, Қорақалпоғистон Республикаси жамоаси эса учинчи ўринни эгаллади. Беллашувларда алоҳида ўрнатилган иштирокчиларга ва жамоаларга мусобақа ташкилотчилари томонидан қimmatҳо совға ва дипломлар топширилди.

М.ИКРОМОВ Суратда: Мусобақадан лавҳа

Сураткаш: А. ҲАКИМОВ

Тошкент шаҳридаги 40-урта мактаб томонидан Мухаммадҷонов Рустам Шухратуллович номига берилган O'G - А №037723 серияли аттестат йўқолганлиги сабабли бекор қилинади.

Янгийўл туманидаги 14-урта мактаб томонидан 1992 йил Аблайберганов Абдуманноб Нормирзаевич номига берилган №016690 рақамли аттестат йўқолганлиги сабабли бекор қилинади.

Утерьянный диплом о среднем специальном образовании БТ № 539504 выданный 01.07.1979 г., на имя Малабоева Хурсана Умирзаковича, зарегистрированный за № 408 Мирзо Улугбекского района г.Ташкента считать недействительным.

ТАШКЕНТСКИЙ ГОРОДСКОЙ МУНИЦИПАЛЬНЫЙ БИРЖЕВОЙ ЦЕНТР

проводит 14 и 28 июля 2000 года в 10 часов аукционные торги.

- НА ТОРГИ ВЫСТАВЛЯЮТСЯ:
Автотранспортные средства, принадлежкие:
1. Республиканскому налоговому комитету, расположенному по ул. Абая, 4:
- автомобиль "Нексия GLE", гос.№ 3896 ТНД, стартовая цена - 2143485 сумов.
2. Выставляется по решению хозяйственного суда:
- Автопредприятие № 46 "Средсаздорстрой" с производственными цехами и складами на территории площадью 19700 кв.м., расположенное в Бектемирском районе, ул. Останова, 23, стартовая цена - 22738247 сумов;
- автомобиль "КАМАЗ-5320", гос. № 4399 ТНН, стартовая цена 372119 сумов;
- автомобиль "КАМАЗ-5410", гос.№ 4389 ТНН, стартовая цена - 330951 сум;
- автомобиль "ЗИЛ-ММ3-4502", гос.№ 4224 ТНН, стартовая цена - 9788 сумов;
- автомобиль "МАЗ-5334", гос.№ 4212 ТНН, стартовая цена - 14774 сума;
- автомобиль "ПМ-130 "6", гос.№1313 ТНП, стартовая цена - 7291 сум.
3. Земельные участки под индивидуальное жилищное строительство, передаваемые в пожизненное-наследуемое владение граждан, площадью 400,0 кв.м., расположенные в М.Улугбекском районе по 1 пр. улицы Аккурганская, стартовая цена одного земельного участка 553347 сумов; в Чиланзарском районе на пересечении улиц Сугалли ота и А.Тукая, стартовая цена одного участка - 493347 сумов; в Шайхантаурском районе на массиве Жарик, стартовая цена участка - 511123 сума; на массиве Сергели-14 Сергелийского района, стартовая цена одного земельного участка - 269339 сумов.
Прием заявок на участие в аукционе по земельным участкам прекращается за трое суток до начала проведения аукциона.
4. Объекты недвижимости и имущество предприятий, объявленных банкротами:
- ООО "КАДАМ", расположенное в Бектемирском районе, ул.Останова, 51, стартовая цена 700000 сумов;
- АО "Мохир Бинокор" в Чиланзарском районе, ул. Мухими, 15 "а", стартовая цена 1924413 сумов;
- автомобиль "ТИКО", гос. № 11 АА 328, принадлежащий МПМК-22, расположенной в Урта Чирчикском районе Ташкентской области, стартовая цена 450000 сумов;
- АО "Егочсоз", расположенное в С.Рахимовском районе, ул.Широк. 104 "а", площадью земельного участка - 124253 кв.м., стартовая цена - 106359843 сума;
- Незавершенный строительством кирпичный завод АО "Гилам тўқиш", расположенный в Пскентском районе Ташкентской области, стартовая цена - 8017419 сумов.
По объектам, объявленным банкротами, аукционные торги состоятся через месяц со дня выхода объявления.
5. АВТОЗАПРАВочная станция № 89 (АЗС-89) с земельным участком площадью 4411 кв.м., расположенная в Юнусабадском районе, ул.Д.Абидова, стартовая цена - 47284561 сум.
Спешите, это ваш шанс!
НАШ АДРЕС: г. Ташкент, ул.А.Кадры, дом 13, ком.1.
Телефоны для справок: 144-56-72, 144-43-77.

Уч ҳарфдан иборат бўлган бошқотирма

- 1. Идрок. 2. Шарм-хаё. 3. Пайғамбарлардан бири. 4. Қариганда суннади. 5. Фасллардан бири. 6. Оқиз. 7. Ҳўл мева. 8. Азиз неъмат. 9. Чоқир жонивор. 10. Санок сон. 11. Муътабар зот. 12. Забон. 13. Ожиза. 14. ... қадрини заргар билди. 15. Сигарет маркаси. 16. Ширин... шарқардан ширин. 17. Тоғ жинси. 18. Еруглик, зиё. 19. Максус қазилган чуқурлик. 20. Митти паразит жонивор. 21. ... ўтар, вақт ўтар. 22. Буржлардан бири. 23. Миллат. 24. Валини ақаси. 25. Захар. 26. Яқин қариндош. 27. Оби ҳаёт. 28. Ватан. 29. Насл. 30. Кечирим. 31. Жигардан пайдо бўлган. 32. Эраклар миллий кийими. 33. Парранда. 34. Қабр. 35. Тана аъзоси. 36. Номус. 37. Кимёвий модда.
Тузувчи: Муродхўжа ЗОКИРХУЖАЕВ

ЖУМБОҚНИ ТОПА ОЛДИНГИЗМИ?

Газетанинг 7 июни сониди эълон қилинган бошқотирма жавоблари
ЭНИГА: 7. Аслода. 8. Мошқурда. 10. Миллиметр. 11. Анус. 13. Сута. 14. Қалта. 15. Гурлан. 17. Гавана. 18. Сандиқ. 19. Бургут. 23. Кукпан. 24. Ангина. 25. Париж. 27. Этик. 28. Трак. 29. Висконсин. 31. Жаҳонгир. 32. Висбаден.
БҮЙИГА: 1. Истамбул. 2. Узум. 3. Адиллак. 4. Комета. 5. Ожир. 6. Адъютант. 9. Миллат. 12. Солқашлик. 13. Суябургут. 15. Надим. 17. Гарна. 20. Шуртарақ. 21. Сарбон. 22. Андерсен. 25. Пустин. 26. Жасмин. 29. Вино. 30. Наби.

«КАМОЛОТ-КОМПЮТЕР» БИЗНЕС МАКТАБИ

- КУНИДАГИ ўқув курсларга таклиф қилади:
- Экспеллер, компьютер тилини билан бирга;
- Инглиз тили (бошловчи ва давом эттувчилар учун);
- Болалар учун инглиз тили;
- Банк иши ва компьютер.
- Замонавий бухгалтерия ҳисоби;
- Банк иши;
- Компьютерда ишлаш тилини (WINDOWS'95, MS OFFIS'95, ЭЛЕКТРОН ПОЧТА);
- дастурлаш тиллари;
- IC бухгалтерия дастури билан ишлаш тилини;
- INTERNETга яйтиш.
Курсларни тугатгандан сўнг диплом берилди.
Манзилимиз: Тошкент ш. Навоий-11, 30-хона ("Камолот" республика йшлар жамғармаси боноси).
Тел.: 41-56-74, 52-48-50.

БОШҚОТИРМА

Table with 10 rows and 10 columns of letters used for a word search puzzle. Letters include: Ф, У, О, Ш, Р, Ё, А, У, П, Р, А, Б, К, Т, Н, А, О, П, Л, К, Р, З, И, Р, Р, У, О, З, Т, И, Ў, М, У, Б, И, Т, У, Ф, О, Ф, Л, Р, О, Н, А, Т, Ў, Н, С, Р, А, Қ, А, К, О, Л, И, Х, З, Ў, Ў, Г, И, Р, У, Х, Й, Н, О, Н, У, Р, О, С, О, А, С, Ў, Қ, Н, О, С, В, У, Р, З, Т, О, И, А, Ё, О, С, О, С, З, У, Р, Ю, Б, О, Л, Н, А, Н, Т, О, Й, О, Д

Turkiston MUASSIS: ЎЗБЕКИСТОН ЙШЛАРИНИНГ «КАМОЛОТ» ЖАМҒАРМАСИ

Бош муҳаррир Салим АШУРОВ
Тахрир хайъати: Хотам АБДУРАИМОВ, Ғайрат ШОУМАРОВ, Лайло ҚАРИМОВА (Бош муҳаррир ўринбосари), Авазхон СОДИҚОВ, Анавар ЖАББОРОВ, Насриддин МУҲАММАДИЕВ, Бахтиёр ШОХИСМОИЛОВ (масъул котиб), Шоазим МИНАВВАРОВ, Ғаффор ХОТАМОВ, Комил ЮСУПОВ

Манзилимиз: 700083, Тошкент, Матбуотчилар кўчаси, 32.
Мухбирлар 133-95-97
Хатлар бўлими 133-79-69

Навбатчи муҳаррир Зиёда АШУРОВА
Тахририятта юборилган материаллар қабул қилинмайди.
Муаллифлар фикри тахририят нуктини назардан фарқлангани мумкин.

«Шарк» нашриёт-матбаа концерни босямонаси
Қорхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41
Буюртма Ғ. — 510.

Рўйхатдан ўтиш тартиби № 00012.
Ўфсет усулида босялган.
Қоғоз бичими А-2.
Босяишга топшириш вақти-20.00
Топширилди-21.00
1 2 3 4 5 6